

UZASADNIENIE

Plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038 został sporządzony przez sprawującego nadzór nad obszarem na okres 10 lat, w celu ochrony przedmiotów ochrony znajdujących się w jego obrębie. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, zawierający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 28 ust. 4 cyt. ustawy *o ochronie przyrody*, w związku z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235, ze zm.) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, obwieszczeniem znak: WOPN-OON.02.006.2011.IMI z 18 marca 2011 roku podał do publicznej informacji, że przystąpił do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038. Jednocześnie poinformował o możliwości zgłaszania uwag do dokumentacji gromadzonej podczas prac nad sporządzaniem projektu planu zadań ochronnych: w formie pisemnej, do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym.

W trakcie procesu planistycznego przeprowadzono 2 spotkania dyskusyjne, które odbyły się z udziałem Zespołu Lokalnej Współpracy, biorącego udział w tworzeniu dokumentacji do planu zadań ochronnych. Pierwsze spotkanie dyskusyjne odbyło się 14 lutego 2012 roku, drugie przeprowadzono 28 listopada 2012 roku.

Plan zadań ochronnych opracowano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000* (Dz. U. Nr 34, poz. 186, ze zm.) oraz zgodnie z zakresem, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ww. ustawy *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z ww. aktami prawnymi dokonano opisu granic obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. *w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych* (Dz. U. z 2012 r., poz. 1247), tj. w Układzie Współrzędnych Płaskich Prostokątnych PL-1992, a także opracowano mapę obszaru.

W trakcie opracowania planu zadań ochronnych zgromadzono, zweryfikowano i uzupełniono informacje o obszarze i przedmiotach ochrony. Za przedmiot ochrony tego obszaru uznano 5 typów siedlisk przyrodniczych tj.:

- a) 3140 Twardowodne oligo i mezotroficzne zbiorniki z podwodnymi łakami ramienic *Charetea*;
 - b) 9160 Grąd subatlantycki (*Stellario-Carpinetum*);
 - c) 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (*Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*);
 - d) 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe);
 - e) 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*)
- oraz dwa gatunki:
- a) 1149 Koza *Cobitis taenia*
 - b) 5339 Różanka *Rhodeus sericeus*.

Oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony dokonano na podstawie dostępnych danych (obowiązujący SDF) oraz weryfikacji wszystkich siedlisk w terenie, wykonanej na potrzeby PZO. Badania przeprowadzono zgodnie z metodyką stosowaną standardowo dla potrzeb monitoringu gatunków i siedlisk przyrodniczych realizowanego przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Instytut Ochrony Przyrody PAN (GIOŚ 2007-2009).

Dokonano także identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk, będących przedmiotami ochrony. Głównymi zagrożeniami dla zachowania siedliska 3140 na omawianym obszarze jest szeroko pojęta eutrofizacja – dopływ biogenów ze zlewni i rozwój fitoplanktonu (zmniejszenie przejrzystości wody). Ze względu na rolniczy charakter zlewni jezioro poddane jest wpływowi gospodarki agrarnej. Atrakcyjność jeziora wpływa na wzrost turystyki, liczby kąpiących się, biwakujących i zainteresowania pletwonurków, a także nie kontrolowane wędkarstwo na całej powierzchni zbiornika.

Celem planowanych działań ochronnych w obszarze Natura 2000 jest w odniesieniu do siedliska 3140: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego siedliska, unaturalnienie strefy brzegowej jeziora, poprawa warunków siedliskowo-gruntowych, zachowanie różnorodności biologicznej jeziora, zachowanie / poprawa trofii jeziora,

ograniczenie eutrofizacji zbiornika, ograniczenie dopływu biogenów, ograniczenie mechanicznego niszczenia łąk ramieniowych. Natomiast w odniesieniu do siedlisk leśnych zaplanowano takie działania jak: spowolnienie neofityzacji, zróżnicowanie struktury wiekowo-przestrzennej drzewostanów, wytworzenie kęp biocenotycznych, odtworzenie zasobów martwego drewna.

Zaplanowano również działania związane z utrzymaniem i modyfikacją metod gospodarowania. Należą do nich: a) wyznaczenie strefy wyłączonej z rybackich połowów ryb z powodu mechanicznego niszczenia roślinności zanurzonej; b) dopuszczenie nasadzeń gatunkami charakterystycznymi dla danego typu siedliska w formie zadrzewień bądź zalesień, po uprzedniej konsultacji z RDOŚ w Olsztynie; c) odsunięcie wypasu bydła od bezpośredniego kontaktu z jeziorem poprzez nie dopuszczenie do wypasu bydła i pozyskiwania drewna (w tym martwych drzew) na terenach leśnych i otwartych w wyznaczonym pasie ochronnym (ok. 60 m) wokół jeziora (obszar ochrony ścisłej); d) dopuszczenie budowy małej architektury turystycznej oraz sanitariatów po uzyskaniu opinii RDOŚ; e) Wykonanie ogrodzenia w ciągu wyznaczonej strefy ochronnej wokół jeziora (ok. 60m)

w celu powstrzymania wchodzenia wypasanego bydła do jeziora oraz niszczenia linii brzegowej jeziora.

W ramach działań monitoringowych zaplanowano monitoring zbiorowisk ramieniowych i dna oraz parametrów fizyko-chemicznych wody, monitoring wszystkich siedlisk leśnych oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk.

Obszar Natura 2000 objęty jest dokumentem planistycznym, tj. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Miłakowo. W niniejszym zarządzeniu wskazano na konieczność wprowadzenia zmian w ww. dokumencie planistycznym w celu utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000.

W ramach prac nad sporządzeniem planu zadań ochronnych nie stwierdzono potrzeby opracowania dla obszaru Natura 2000 lub jego części planu ochrony, o którym mowa w art. 29 cyt. ustawy *o ochronie przyrody*.

W dniu 7 marca 2014 roku, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie obwieszczeniem znak: WOPN-OON.082.01.015.2014.WS podał do publicznej wiadomości informację o możliwości złożenia uwag i wniosków do projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038.

Obwieszczenie opublikowane zostało w prasie lokalnej (Gazeta Olsztyńska, wydanie z dnia 8 marca 2014 roku), na tablicy ogłoszeń Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie w dniach 7-31 marca 2014 roku oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie od 8 marca 2014 roku, a także we właściwych miejscowo urzędach: odpowiednio w dniach: Starostwo Powiatowe w Ostródzie od 11.03.2014 roku do 01.04.2014 roku, Urząd Miejski w Miłakowie od 7 marca 2014 roku do 31 marca 2014 roku.

W związku z udziałem społeczeństwa, zgłoszono następujące uwagi do projektu planu zadań ochronnych:

1. Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie.

- a) *Wnioskuje się o zastosowanie zapisu „Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora poza zagrażającymi bezpieczeństwu” oraz „Pozostawienie martwych i wydzielających się drzew w pasie ochronnym poza zagrażającymi bezpieczeństwu” zamiast „Zakaz wycinki drzew znajdujących się w wyznaczonym pasie ochronnym wokół jeziora poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu” oraz „Pozostawienie martwych i wydzielających się drzew w pasie ochronnym poza realnie zagrażającymi bezpieczeństwu” w przypadku działań o numerach 10, 12, 14, 16, 18. Użycie w opisie słowa „realnie” może powodować zbyt duże rozbieżności interpretacyjne. Należy zapewnić możliwość wycinki drzew zagrażających bezpieczeństwu, czyli przede wszystkim zagrażających życiu ludzkiemu bądź dobytкови. Należy również zapewnić możliwość usunięcia drzew powalonych stwarzających zagrożenie (po uzyskaniu zgody RDOŚ).*

Ad. 1 a)

Uwagę uwzględniono. Zapisy zostały zmodyfikowane. Powyżej wskazana numeracja zadań odnosi się do projektu dokumentacji, natomiast zapis ten w zarządzeniu dotyczy zadań o numerze 6.

- b) *Wnioskuje się o doprecyzowanie podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie zadań ochronnych we wszystkich działaniach, gdzie umiejscowiono zapis „Zarządca wód”; Wnioskuje się o wskazanie, jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie poszczególnych działań ochronnych, RDOŚ w Olsztynie. W przypadku realizowania zadań we współpracy, czy przy udziale innych podmiotów należy wskazać, że to RDOŚ*

w Olsztynie jest podmiotem nadzorującym. Ewentualnie stosowanie zapisu „RDOŚ w Olsztynie we współpracy z ...”

Ad. 1 b)

Uwagę uwzględniono. Zapisy zostały uszczegółowione i zmodyfikowane.

c) *Całość tabeli – Ustalenie działań ochronnych należy uzupełnić o szacunkowe koszty poszczególnych działań.*

Ad.1 c)

Dokumentacja planu zadań ochronnych została uzupełniona o możliwe do oszacowania koszty realizacji poszczególnych działań.

d) *Jeziro Wukśniki objęte jest „Programem małej retencji województwa warmińsko-mazurskiego”. Należy rozważyć możliwość wykonania inwestycji polegającej na wykonaniu budowli piętrzącej na wypływie z jeziora (na rowie R-N3). Należy przeanalizować zasadność danej inwestycji z uwzględnieniem wpływu na cenne siedliska.*

Ad.1 d)

Uwagę uwzględniono częściowo. Poruszone kwestie zostaną rozważone, niemniej na późniejszym etapie, po zatwierdzeniu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki. Plan zadań ochronnych można modyfikować w ciągu 10 lat jego obowiązywania, jeżeli uzasadnione będzie to potrzebą ochrony przedmiotów ochrony. Ponadto brak ujęcia działania w planie nie oznacza że nie będzie mogło być ono wykonane. Działania dotyczące małej retencji wymagają poprzedzających badań hydrologicznych oraz przeprowadzenia oceny wpływu na występujące siedliska przyrodnicze i gatunki. Dlatego jeżeli istnieje potrzeba wykonania takich działań na przedmiotowym obszarze, wskazuje się aby podmiot zgłaszający powyższą uwagę, zgodnie z ustawą z dnia 18 lipca 2001 roku *Prawo Wodne* (Dz. U. z 2012 roku, poz. 145 z późn. zm.), złożył wniosek o wydanie decyzji administracyjnej odnośnie warunków prowadzenia działań polegających na budowie małej retencji wraz z uzasadnieniem.

2. Urząd Miejski w Miłakowie.

a) *Do załącznika nr 5. Działania ochronne dla obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038 ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania:*

- w punkcie 2 – *wykreślenia Urzędu Miasta i Gminy Miłakowo jako podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie działań ochronnych;*

- w punkcie 5 – *zmiany liczby sanitariatów typu toy-toy z 5 sztuk na minimum 3 sztuki*

oraz wyznaczenie miejsca budowy i wykonania małej architektury o funkcji turystycznej na terenie całego półwyspu.

Ad. 2 a)

Uwagę uwzględniono częściowo.

W punkcie 2 usunięto Urząd Miejski w Miłakowie jako podmiot odpowiedzialny za wykonanie zadania.

W punkcie 5 zmniejszono liczbę sanitariatów do minimum 4 (2 damskie, 2 męskie). Organ zgłaszający uwagę nie podał uzasadnienia na jakiej podstawie uznaje, że 3 sanitariaty będą wystarczające dla tak dużej liczby osób korzystających z kąpieliska w okresie letnim. 5 sanitariatów wskazanych w projekcie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało dokonaniem wywiadu odnośnie liczby osób odwiedzających w sezonie jezioro Wukśniki. Zmniejszenie liczby sanitariatów do 4 jest niezbędnym minimum jakie należy utrzymać w celu powstrzymania wypoczywających nad jeziorem osób przed wykorzystywaniem przyjeziornych zadrzewień jako miejsc ustępowych.

Uwagę odnośnie wyznaczenia małej architektury o funkcji turystycznej na terenie całego półwyspu odrzucono ze względu na wyznaczenie strefy ochronnej 60 m wokół jeziora (poza wyznaczonym miejscem plażowania) w celu bezpośredniej ochrony zbiornika przed wpływem zlewni bezpośredniej. Ponadto zgodnie z § 4.1. rozporządzenia nr 148 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 13 listopada 2008 roku w sprawie *Narieńskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu* na Obszarze wprowadza się zakaz dotyczący m.in. *lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.* Planowane zagospodarowanie całego półwyspu nie spełnia przesłanek do zastosowania odstępstwa od stosowania ww. zakazu.

Ponadto doprecyzowano zapis dotyczący lokalizacji działania dodając zapis: „półwysep od granic wyznaczonych stref ochronnych”.

- b) *Do załącznika nr 7. Lokalizacja miejsc wyznaczonych do nurkowania i obiektów małej architektury o funkcji turystycznej na terenie obszaru Natura 2000 Jezioro Wukśniki PLH280038.*
- uwaga odnośnie do wyznaczenia miejsca małej architektury turystycznej i sanitarnej na terenie całego półwyspu.

Ad. 2 b)

Uwaga nie została uwzględniona w całości ze względu na wyznaczenie strefy ochronnej. Niemniej w zestawieniu dotyczącym lokalizacji działań ochronnych dodano zapis „półwysep od granic wyznaczonych stref ochronnych”. Dlatego uznaje się, że nie ma konieczności zmiany załącznika nr 7 do zarządzenia.

- c) *Wniosek o zmianę w projekcie zadań ochronnych nazwy Urzędu Miasta i Gminy Milakowo na Urząd Miejski w Milakowie.*

Ad. 2 c)

Uwagę uwzględniono.

3. Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

- a) *Uwaga dot. numeracji zarządzeń: „Zgodnie z opinią Biura Prawnego w Ministerstwie Środowiska dotyczącą opiniowania aktów prawa miejscowego: Numerowanie aktów prawa miejscowego, w tym zarządzeń, jest praktyką niemającą oparcia w obowiązujących przepisach prawnych: rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2012 r. w sprawie Zasad techniki prawodawczej (Dz. U. Nr 100, poz. 908) nie przewiduje bowiem numerowania żadnego rodzaju aktu prawnego. Ponieważ rozporządzenie to ma na celu wprowadzenie jednolitej konwencji redagowania wszystkich aktów normatywnych, numerowanie aktów prawa miejscowego konwencją tą łamie. Ponadto, praktyka numerowania aktów normatywnych nie może być uzasadniona funkcją identyfikacyjną, gdyż funkcja ta pełniona jest przez nadanie pozycji w dzienniku urzędowym, w którym akty normatywne zostały opublikowane. W świetle powyższego numerowanie aktów prawa miejscowego nie jest zabiegiem właściwym z punktu widzenia zasad poprawnej legislacji”.*

Ad. 3 a)

Uwagę uwzględniono.

- b) *W § 4. Identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony określa załącznik nr 3 do zarządzenia, proszę wstawić oraz gatunków zwierząt i ich siedlisk.*

Ad. 3 b)

Uwagę uwzględniono.

- c) *Proszę poprawić w § 6 ust. 2 zarządzenia nazwę na: Lokalizację siedlisk przyrodniczych występujących na terenie obszaru Natura 2000.*

Ad. 3 c)

Uwagę uwzględniono.

- d) *Uwaga dotycząca układu współrzędnych i zmianę nazwy z Państwowego Układu Współrzędnych Geodezyjnych PL-1992 na układ współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992.*

Ad. 3 d)

Uwagę uwzględniono.

- e) *Uwaga dotycząca niewłaściwej skali na załączniku nr 2. W celu wyeliminowania błędów wynikających z przeskalowania mapy, usunięto skalę z treści zarządzenia pozostawiając jedynie podziałkę liniową.*

Ad. 3 e)

Uwagę uwzględniono.

f) Uwaga dotycząca braku dwóch przedmiotów ochrony: kozy i różanki oraz podania zagrożeń oraz działań ochronnych dla tych gatunków.

Ad. 3 f)

Uwagę uwzględniono. Wskazane przedmioty ochrony zostały ujęte w planie zadań ochronnych. Zostały określone zagrożenia dla tych gatunków, a także cele działań i działania ochronne.

g) Proszę o uszczegółowienie zapisu odnośnie do zagrożenia A04.01.01. Intensywny wypas bydła- wypas bydła, trawienie.

Ad. 3 g)

Uwagę uwzględniono, zapis został opisany bardziej szczegółowo.

h) Uwaga dotycząca zbyt ogólnych celów działań ochronnych.

Ad. 3h)

Uwagę uwzględniono. Niektóre cele działań ochronnych zostały zmodyfikowane.

i) Uwaga dot. podmiotów odpowiedzialnych za wykonanie działań ochronnych. Przy zapisie „zarządca wód” bądź „właściciele lasów prywatnych” proszę o dodanie zapisu „na podstawie porozumienia z RDOŚ”.

Ad. 3 i)

Uwaga została uwzględniona.

j) Proszę o przeformułowanie zapisu odnośnie „zakazów”.

Ad. 3 j)

Uwaga została uwzględniona.

k) Uwaga dotycząca braku monitoringu dla siedlisk: 9160, 9170, 91E0 i 91F0 oraz kozy i różanki.

Ad. 3 k)

Uwaga została uwzględniona.

l) Uwagi dotyczące błędów językowych, stylistycznych

Ad. 3 l)

Wszystkie uwagi zostały uwzględnione.

Projekt niniejszego zarządzenia na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206, z późn. zm.) został uzgodniony przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego pismem znak: PN 0522.31.2014 z 8 sierpnia 2014 roku.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie
Marta Mellin
Regionalny Konservator Przyrody